

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.

„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliu-
das. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S I N F O R M A C I J A

Münchenas ..... Trečiadienis, 1946. VIII. 7 d. /III metai/ Nr. 181/218/

Iš Taikos Kongreso

Paryžius. Antradienį numatyta svarstyti penki pasiūlyimai darbų tvarkos klausimu, būtent: 1. Nutarimai, kurie bus priimti 2/3 balsų dauguma, perduodami dar kartą svarstyti 4 užs. reikalų ministrų tarybai, 2. (Londrijos siūlymas visus klausimus spręsti paprasta balsų dauguma, 3. Britų kompromisinis siūlymas numato vienus klausimus spręsti paprasta balsų dauguma, kitus — 2/3 balsų dauguma, 4. Molotovo siūlymas numato tuos klausimus, kurie nesudarys 2/3 balsų daugumos, perduoti 4 užs. reikalų ministrams ir 5. Nutarimai, kurie bus priimti paprasta balsų dauguma, vienam kuriam kongreso nariui pareikalavus, perduodami apsvarstyti 4 užs. reikalų ministrų tarybai.

Per pirmadienio diskusijas Parnados atstovas perėmė britų pasiūlymą. Molotovas pasisakė ir prieš britų ir prieš Londrijos pasiūlymus. Kinija ir Belgija palaikė britų siūlymą. Naujosios Zelandijos atstovas griežtai pasipriešino prieš 2/3 balsų daugumos principą. Gudijos, Lenkijos, Jugoslavijos ir Čekijos atstovai palaikė 2/3 balsų daugumos principą. Prancūzija pasisako prieš paprastą balsų daugumą. Byrnes remia britų projektą.

Britų vyriausybės vardu Mac Neil griežtai atmetė Molotovo tvirtinimus, pasak kurių esąs sudarytas anglosaksų blokas, kuris priešinasi 2/3 balsų daugumos principui. Naujosios Zelandijos atstovas pareiškė, kad romiant viską 2/3 balsų dauguma, lengva patekti į obstrukciją. Be to, Taikos Kongresas tokiu būdu esąs suvaržomas.

Kinijos kariuomenė pradėjo didelių puolimų

Nankinas (UP). Kinijos kariuomenė pradėjo koncentruoti komunistų jėgas kai kurioms problemoms apsva-
nuolius Antungo provincijoje. Tuo tyčiu,

la 6 armijos. Vyriausybės aviacija bombardavo komunistų sostinę Jenaną.

Generolas Čuenlanas, komunistų vadas, pranešė gen. Maršalui apie naująją vyriausybės ofensyvą.

Jis atsilankė pas generolą Maršalį aptarti įvykusį komunistų armijos štabo bombardavimo Jenane. Bombardavime dalyvavo 6 Thunderbaltai ir 1 liberažo ir mėtė amerikiečių gamybos bombas. Čuenlanas pareiškė, kad 51, 71, 59, 98 ir 28 armijos pradėjo pulti plačiu frontu į šiaurės rytus nuo Sučau. Komunistų vadas pasakė, kad vyriausybės ofensyvą ir Jenano bombardavimą pradėjusi nauja ir gilesnė fazė Kinijos pilietiniam kare.

Trumpos žinios

Genova. UERROS konferencijai pirmininkauja La Guardia. Konferencijoje dalyvauja ir ST generalinis sekretorius Trygve Lie.

Hamburgas. Britų karinė valdžia savo zonoje leido veikti Radikalsocialinei Laisvės Partijai.

Vašingtonas. Brazilija ruošiasi pradėti išdavinėti įvažiavimo vizas išviotovintiems asmenims Europoje. Išvykstančių asmenų parinkimo akcijoje dalyvaus ir amerikiečių bei britų atstovai.

Ankara. Turkijos prezidentu ir tračio karta išrinktas Ismet Inonu.

Haifa. 1000 žydų nelegaliai atvyko į Haifą. Dar 2000 tokių pat žydų tebėra laive. Jie kaip nelegaliai atvykę negali būti išlaipinti į krantę.

Mindenas. Išviotovintieji asmenys, kurie nėra UERROS išlaikomi ir gyvena už stovyklos ribų, privalo apsirūpinti naujomis registracinėmis kortelėmis. Stovyklose gyvenantiems asmenims bus paskelbti atskiri nuostatai tuo reikalu.

Oxfordas. Čia susirinko bend-
ra žydų ir krikščionių konferencija, kai kurioms problemoms apsva-

Margasis mūsų gyvenimas Naujas spaudos potvarkis

Rugpjūčio 5 d. UNRROS vyr. būstinėje, Pasinge, buvo sukviešti amerikiečių zonos išvietovintų asmenų laikraščių redaktoriai, kurie painformavo apie naujo išleidžiamą išvietovintų asmenų spaudai tvarkyti įstatymą. Informaciją suteikė UNRROS švietimo Skryliaus Viršininkas. Ligi šiol spausdinamus leidinius galima leisti tik iki š.m. rugpjūčio 31 d. Nuo tos dienos kiekvienas išvietovintiems asmenims leidžiamas laikraštis turi gauti licenziją-leidimą. Amerikiečių zonoje gyvenančiai kiekvienai išvietovintų asmenų grupei leidžiama tik 4 laikraščiai. Kiekviename iš keturių amerikiečių zonoje esančių distriktų leidžiamas vienas laikraštis, apimamas ne daugiau kaip 12 puslapių savaitėi. Laikraščių leidžiama tiek, kad vienas egzempliorius būtų penkiems asmenims. Religiniams reikalams neleidžiama atskiro laikraščio. Religiniai straipsniai turi tilpti leidžiamuose laikraščiuose. Mūsų ligi šiol leidžiamų laikraščių leidėjams tenka susitarti kokius laikraščius leisti ir kuriame distrikte, kur gaus leidimą ir popierių. Su stovyklos vadovybės sutikimu galima leisti stovyklos reikalams laikraštį, be politinių žinių ir straipsnių.

Naujasis teroras Pragoje /Tęsinys/

Per 1-mąjį Pasaulinį Karą tūkstančiai čekų buvo prievarta painti į Austrijos kariuomenę. Jie pasistengė pereiti pas rusus ir suorganizavo čekų legijoną Rusijoje. Jie kovojo su vokiečių sąjungininkais už savo valstybės atstatymą bei nepriklausomybę. Karui pasibaigus, čekų legijonieriai bandė grįžti namo per revoliuciją ir chaosą. Tai buvo ilga epopeja. Jie grįžo į tėvynę per Sibiro iki Vladivostoko ir iš ten per Indijos Vandenyną ir Sueso kanalą. Daugumas legionierių į Čekoslovakiją atvyko trims ar keturiems metams praėjus po karo pabaigos. Jiems reikėjo koliauti per Rusiją, kuri buvo paskendusį beprotiškame chaoso. Jie kietai skynė kelius į tėvynę, kovodami su caro daliniais, baltagvardiečiais ir bolševikais.

Jie įsimaišė į revoliuciją ir kontrevoliuciją, nes tokioje maišatyje sunku buvo susiorientuoti. Dabar NKVD pareikalavo tuos kovotojus perduoti jiems „už politinius nusikaltimus prieš Sovietų Sąjungą“, įvykdytus prieš 27 metus. Čekai griežtai atsisakė tai vykdyti. NKVD negavo šių vyrų. Daugelis buvo jų jau mirę arba nukankinti vokiečių darbo stovyklose. Teks NKVD reikalavimas rodo jos žiaurumo metodus ir tikslia atmintį net ir „draugiškoje“ valstybėje. Tai ko bokaibėti apie „priešo valstybes“? NKVD ir ja paėmė organizacijas gaubia tamsu ir siaubingas paslaptįgumas. NKVD viršininkas Lavrentis Beria yra gabus, švelnių manierų, Stalino asmeninis draugas, gruzinas. Jam labai patinka legendos ir siaubas, kurį vykdo NKVD Čekoslovakijoje. Beria labai gerai pažįsta Pragą, kur jis prieš daugelį metų gyveno. Vidurinės Europos „širdyje“ jis organizavo rusų kontržvalgybos tinklą visam kontinentui; sekė carinis Rusijos karininkus, baltuosius emigrantus bei kitus Maskvos priešus. Ir šiandien NKVD Čekoslovakijoje dirba senoje dirvoje. Kaip ir visur, rusų užimtoje Europoje ji sudarė tankų agentų ir šnipų tinklą. Daugelis jų, kaip Walter Duranty, yra „Rusijos darbo vergai“ - ne komunistai iš prievartos dirba NKVD naudai, arba juos sugundė Berijos agentų pinigai. Raudonoji Armija, gal būt, paliks Čekoslovakiją, bet NKVD, kaip matyti, pasiliks. Dėl šių pavasarį įvykusių rinkimų Benėšo pasekėjai į tai pareiškė: „kaip rinkimai gali būti laisvi, jei NKVD soka kiekvieną žmogų ir du komunistai įeina į vyriausybę?“ Kiekvienas įtartinas nepalankumu rusams yra nuolatiniame onkavodistų priežiūroje. Aš pažįstu vieną pulkininką, „kandžių brigados“ dalinį. Per revoliuciją praėjusiais metais vienas rusų pulkininkas įteikė jam raudoną žvaigždę. Lai- kui slenkant pulkininko jausmai pradėjo žymiai atšalti Sovietų armijai, kaip ir daugelio čekų. Viena diena jis pajuto, kad daugiau nebe gali žiūrėti nei į rusus, nei į raudonąsias žvaigždes. Jis nuėmė nuo savo krūtinės penkiakampę žvaigždelį.